

TEXT 1

Obraz 5:

Nesmrtelní se pronásledují

(V pozadí modlitebny souloží DÁMA a PRÁVNÍK. Pauza. Po chvíli se objeví mokrý PTAKOPRAVEC s pytlek na zádech. Vběhne rychle, supí vzteky, shodí pytel a klesne únavou.)

PTAKOPRAVEC: Bestie! (chvíli lapá po dechu, utírá si mokrý obličej a zadívá se na pytel)

Bestie! Chtěly jste mne dostat...

ODCHOVANKY (z pytle): Nechtěly.

PTAKOPRAVEC: Chtěly jste mne dostat a všechno to byla jenom komedie...

ODCHOVANKY (z pytle): Nebyla.

PTAKOPRAVEC: Chtěly jste se pást na mé krvi. Bláhové! Jako byste chtěly připravit svět o světlo. Cha, cha, cha, cha, cha! Teď se budu bavit já! (Položí pytel na oltář a začne se modlit.)

PTAKOPRAVEC:

Sibylo proč vidím mouchu na tvém čele
proč slyším zpěv když vidím za tvým břichem mříž
jako bys nebyla ani žena
žena o kterou by byla chudší historie literatury
vidím tvé dlaně
má krev vede mé kroky
jako horečnaté oči upřené na strop staré putyky
víš že tvůj hlas Sibylo dává ohni sílu mého srdce
vidím orla v tvém krku
vidím sukovitou hůl kterou pronásleduješ pastevence
všechno co má tvůj oheň v očích Sibylo
zemřelo zemřelo
a ptáci budou zpívat nad našimi roubíky
proč pláčeš Sibylo

(Po ukončení modlitby, kterou doprovází mediálními pohyby, uchopí klacek a začne bušit do pytle. Pytel se po chvíli roztrhne a začnou se z něj sypat mšice. Přibývá jich neuvěřitelně.)

PTAKOPRAVEC (začne zpívat):

**Mšice mšice jen se rojte
děvenky mé ven už pojdte**

ODCHOVANKY (zpívající z pytle):

**My na oltář nepůjdem
my si v pytli pobudem**

(PRÁVNÍK zavzlykal poněkud nahlas, PTAKOPRAVEC zbystřil sluch a přestal bušit do pytle.)

DÁMA: Teď a nebo nikdy! (zpívá)

Pospěš myslím že je tady ptakopravec

PRÁVNÍK (zpívá):

Nonsens toť domovník správce

DÁMA (zpívá):

Myslím, že nás pozoruje

PRÁVNÍK (zpívá):

Hodíme ho do Metuje

(V tom vítr prudce otevře pestrobarevné okno modlitebny a zhasne všechny svíčky, takže je tma.

Venku je slyšet hukot řeky.

Pak náhle šum krátkého zápasu, po němž následuje pád do vody.

DÁMA a PRÁVNÍK rozsvěcují veliký svícen.

Užasnou, neboť v jeho světle vidí vstupovat na scénu postavy následujícího baletu.)

Balet

Na scénu vtančí POHODNÝ a rozmotává provazy. Jeho šelmovský výraz a lstivé pohyby dávají tušit, že připravuje složitou past. Když je s prací hotov, položí do středu vajíčko a ukryje se za buksus. Zvolna a rozvážně, každý podle své povahy, přicházejí HEGEL, ALEXANDR VELIKÝ, FREUD, ZENKL, MADAME POMPADOUR, T. G. MASARYK, GOETHE, BALDUR VON SCHIRACH, NABUCHODONAZOR, KOUBEK-KOUBKOVÁ, HITLER, BONIFÁC VIII., SACCO, VANZETTI, RUBENS, HERODES, PUCHMERTL, PARACELUS, VILÉM TELL, KRÁL JAKUB, MATTA, PROF. ABSOLON, ABRAHAM LINCOLN, STANISLAV MRÁZ, LUDVÍK XIV., CHURCHILL, FEUERBACH, E. F. BURIAN, VASCO DA GAMA, ROSTAND, ROUSSEAU, OWENS, ILJA ERENBURG, VLADIMÍR SLAVÍNSKÝ, CLEMECEAU, DON JUAN I., ROSA LUXEMBURGOVÁ, PROF. BOROVIČKA a NERO. Jeden po druhém se snaží postavit vajíčko na špičku tím, že se pokoušejí je nakřápnout. Vajíčko je však příliš tvrdé, než aby se jim to mohlo podařit. Každý po svém způsobu se pokouší vyrovnat se s problémem. Marně. Vymýšlejí si nejodvážnější rafinovanosti. Marně. Všichni jsou již zpceni, unaveni, a přece se stále s krajní námahou plazí okolo vajíčka. Náhle přitaneč RICHARD WAGNER s doutníkem, obtančí vajíčko, postaví ho na špičku bez nakřápnutí a nechá se ostatními obdivovat, zatímco se houpá na koni a kouří. Ostatní jsou na smrt znaveni, leží vysílení na zemi a mžourají očima. POHODNÝ vyskočí ze své skrýše, v jeho pohybech se zračí zaklení, skutečně se zableskne a zahřmí, POHODNÝ zatroubí na trubku. Na scénu přijede na vozíku pro chromé BEDŘICH SMETANA, vystoupí, vytáhne rapír, stejně jako RICHARD WAGNER, který byl seskočil s koně a nyní začne mezi nimi šerm. Je to strašlivý zápas, takže ani nepozorují, že za nimi POHODNÝ odváží ostatní vyčerpané na trakaři ze scény jednoho za druhým, až je scéna prázdná. POHODNÝ svinuje provazy, které dříve rozvěsil. Zatím oba duelanti odhodili rapíry, v nichž jsou bezpochyby příliš rovnocennými soupeři a zaměnili je za trubky, jimiž na sebe začnou troubit. Při jednom z mohutných nádechů svalí se RICHARD WAGNER k zemi, raněn mrtvicí. Vyčerpaný BEDŘICH SMETANA klesne únavou, takže POHODNÉMU nedá příliš námahy spoutat ho a odvézt na trakaři.

(DÁMA a PRÁVNÍK vstávají z temného příšeří a upravují si oděv.)

DÁMA (upravuje si rty): **Páne Bártoši, co je to dnes s vámi. Proč jste tak zamklý?**

PRÁVNÍK: **Mám strach, milostivá paní, jak to dopadne. Oč to vypadalo včera lépe a oč to**

vypadá hůře dnes. Kam nás dovedou cesty, po nichž jsme se tak špatně rozběhli?

DÁMA: Na čem stavíte svůj hněv?

PRÁVNÍK: Mám rozbitá kolena jako prosebník.

DÁMA: Páne Bártoši, pesimismus je jen jistý druh sifylidy.

PRÁVNÍK: Bohužel, milostivá paní, zde není místo, kde bychom to všechno mohli skoncovat.

DÁMA: Je mi líto, že tomuto lovu nerozumíte. Přejete si vysvětlení?

PRÁVNÍK (unaveně jako stařec): **Především bych rád poznal slečnu dceru, která je vázána na tuto listinu!** (Mává nad hlavou papírem)

DÁMA: Z kterého důvodu?! Máte-li listinu, dceru můžete předpokládat!

(PRÁVNÍK zívá. POHODNÝ se vrátí na scénu s trakařem, aby naložil a odvezl mrtvého RICHARDA WAGNERA. Dívá se podezřívavě na DÁMU a PRÁVNÍKA. PRÁVNÍK se dívá rozmrzele na POHODNÉHO, dokud nezmizí ze scény.)

PRÁVNÍK: Kolik je hodin?

DÁMA: Půl jedenácté.

PRÁVNÍK: Pojdte paní.

(Oba odejdou vpravo; sotva zmizí, vjede na scénu POHODNÝ s trakařem. Zastaví se rozpačitě, rozhlíží se, pak trakař obrátí a má se k odchodu, když tu zpozoruje pytel na oltáři. Zastaví se, obrátí se, předjede pod oltář, naloží pytel a odjede ze scény.)

[Karel Hynek a Vratislav Effenberger: *Jela tudy dáma* (5. obraz)]

TEXT 2

Obraz 7:

Mít mrak na hlavě

(Vodičkova ulice.

Čilý ruch této pražské tepny nepřekáží nijak METAŘI, aby se neloudal jako hlemýžď z místa na místo a nezvedal oblaka prachu do tváří chodců, kteří se valí oběma směry na chodníku. CHODCI spěchají, pošťuchující se lokty a vrhající na sebe výmluvné pohledy plné nenávisti. Z pravé strany přijíždí ČTRNÁCTKA. METAŘ, aby dodal vážnosti svému úřadu, se strojenou pečlivostí škrábe mezi kostkami dlažby, takže ČTRNÁCTKA musí zastavit. ŘIDIČ se okamžitě opře o brzdu a klímá, aby naznačil, že je mu to jedno, METAŘ se po chvíli odmetává stranou a dává ČTRNÁCTCE znamení volné dráhy. Z pouličního amplionu městského rozhlasu hraje gramofon „V tom našem venkovském kostelíčku...“. Není však dobře natažen, čímž se tempo hudby střídavě zpomaluje a zrychluje.

V rozjíždějící se ČTRNÁCTCE začíná právě hádka PRŮVODČÍHO s TLUSTOU PANÍ, která křičí a mává nad hlavou jízdenkou. PRŮVODČÍ okamžitě zbledne vzteky, huláká a zuřivě zvoní na ŘIDIČE. ČTRNÁCTKA se opět zastavuje, ale již mimo scénu. Podle chodníku se šine šíleně nádherná 12m AMERIKA, z politických důvodů zvláště pomalu. Je sledována otevřenými ústy a pokornými očima KOLEMJDOUCÍCH, kteří se ihned zastavují.

V proudícím davu je nápadný OPILEC, který se co chvíli svalí na zem a vykřikuje, že se na každého vysere, že pro něj také nikdo nic neudělal apod.

PANÍ SE ŠIROKÝM KLOBOUKEM, spěchající k Václavskému náměstí, uvízla síťovkou na knoflíku PÁNA BEZ KLOBOUKU, ženoucího se směrem k Vyšší dívčí, který rudne, durdí se a vleče PANÍ SE ŠIROKÝM KLOBOUKEM, marně se snažící vyprostit síťovku, svým směrem.)

PÁN BEZ KLOBOUKU (křičí na celé kolo): **To nemůžete dát trochu pozor... Zatracený svinstvo...! To taková nána de vyžrat kšefty... Puste to, nebo vám to rozkopnu...!**

AMPLION: Jaké bude pravděpodobně počasí zítra?!

(Na kraji chodníku NĚJAKÁ PANÍ vši silou tluče DÍTĚ, které řve z plných plic. CHODCI se zastavují, kolem ženy se zvolna tvoří kroužek.)

JINÁ PANÍ: Paní, nechte ho, dyk ste jako saň... Že se nestydíte... To ste česká máma... Fuj!!!

Já jsem jenom prostá matka, ale...

(CHODCI KTEŘÍ PŘIŠLI POZDĚ a jsou tudíž na obvodovém kruhu, nemohou už nic vidět, spokojují se tedy tím, že stojí v zástupu. Ohlížejí se do hlediště, mávají, posílají hubičky a smějí se.

Zatím se jeviště zvolna otáčí.

[...]

[Karel Hynek a Vratislav Effenberger: *Jela tudy dáma* (7. obraz, úryvek)]

TEXT 3

Nikde nikdo

1.

Fádní venkovskou krajinou ujíždí autobus. Silnice je vroubena stromy, po obou stranách rovná pole až k obzoru.

2.

Nudou napůl klímající řidič v pohledu od chladiče.

3.

Vnitřek jedoucího autobusu: není přeplněný, ale téměř všechna místa k sezení jsou obsazena.

4.

Pravidelné otřesy ukolébaly mnoho cestujících do spánku. Pohledy na různě zvrácené hlavy kolébající se ve spánku na ramenou.

Mrtvolně otevřená ústa spících.

5.

Muž ve středních letech unaveně a netečně sleduje oknem ubíhající krajinu.

6.

Několik úmorných záběrů z vnitřku autobusu.

Ubíhající příkop.

7.

Náhle: v příkopu leží velký kus syrového masa.

8.

Muž poněkud zbystří zrak, ale sotva se ohlédne. Asi kus nějakého papíru.

9.

Vnitřek autobusu: kymácení spících a polospících cestujících.

10.

Příkop. Po chvíli znovu: veliký kus syrového masa, nyní už tak velký, že jej není možné přehlédnout. Je větší než tělo krávy nebo koně.

11.

Muž se vyděšeně ohlíží za mizejícím kusem masa.

12.

Také obloha je už zahalena těžkými, šedivými mraky.

13.

Nový úlek ve tváři muže: na obzoru se prohání smečka vlků nebo divokých psů.

14.

Muž se s hrůzou rozhlíží po vnitřku autobusu: všímá si, že cestující kolem něho mají voskové tváře, že jsou to umělé figuriny.

15.

Také zpozoruje, že se autobus pomalu zastavuje, že dojíždí vlastní setrvačností.

16.

Konečně se úplně zastavil. Muž poněkud zděšeně prochází autobusem k místu řidiče.

17.

Místo je prázdné a dvířka u volantu jsou otevřená.

18.

Muž vyleze těmito dvířky z autobusu a rozhlíží se po řidiči.

Nikde nikdo.

19.

Muž obchází autobus a konečně ho napadne, aby se podíval pod vůz: strne. Pod vozem leží řidič a s širokým imbecilním úsměvem se upřeně dívá na muže.

20.

Toho se zmocní hrůza.

21.

Utíká přes silnici a zmateně vběhne do hustého houští připomínajícího živý plot.

22.

Z druhé strany živého plotu: muž pronikne houštím a zastaví se na prostranství před domem.

23.

Prvním pohledem strne: z okna domu se na něho upřeně dívá žena v šátku.

Pokynem ruky mu dává znamení, aby vstoupil do domu.

24.

Ukazuje mu, kterými dveřmi má vstoupit; dům má opravdu několik vchodů.

25.

Muž mechanicky přechází prostranstvím a vstupuje do domu.

26.

Chodba v domě: neuvěřitelně dlouhá chodba, rozhodně přesahující představy o rozměrech domu, jak se jevil při pohledu zvenku.

27.

Muž klopýtá tmavou chodbou, v níž není možné rozeznat jednotlivé předměty.

28.

Konečně vstupuje do jakési alkovny. Rozhlíží se.

29.

Ve velikém křesle u okna sedí zkroucen mrtvý Werich.

30.

V té chvíli se otevírají protější dveře a vstupuje jimi žena v šátku. Má v ruce dlouhý nůž.

31.

Dveřmi, které otevřela, je vidět do vedlejší místnosti. Podobá se velké lednici: na hácích stropních trámů vidí ohromné kusy masa (jeden z nich ležel v příkopu!).

32.

Žena s úsměvem, který je téměř něžný, přistupuje pomalu k muži, jakoby si z něho chtěla ukrojit.

33.

Muž zděšeně uskočí a vrhá se zpět do chodby.

34.

Žena vyrazí rychle za ním.

35.

Dlouhá, tmavá chodba. Muž na útěku chodbou zakopává o nerozeznatelné předměty. V pozadí je vidět ženu, která ho pronásleduje. Také ona často zakopává a padá.

36.

Muž vyběhne z domu. – Vybíhá z jiných dveří, než do kterých prve vstoupil.

37.

Řítí se přes prostranstvím před domem a vniká do živého plotu.

38.

Tentokrát se jim prodírá jen s vypětím posledních sil.

39.

Konečně přibíhá na silnici. Zde skutečně stojí autobus.

40.

U chladiče stojí řidič a utírá si do hadru ruce umazané od oleje. Žádný zvlášť imbecilní úsměv: docela normální řidič.

41.

Muž vstupuje do autobusu.

Řidiče poněkud překvapí, že vstupuje dvířky u volantu.

Pak vstupuje za ním, usedá za volantem a zavírá dvířka.

42.

Vnitřek autobusu: někteří cestující spí, jiní se mezi sebou unaveně baví.

43.

Zatímco se autobus zvolna rozjíždí, muž si jde sednout na své místo.

Rozhlíží se zmateně kolem sebe.

44.

Někteří cestující si toho všimnou, trochu se na něho usmívají jako na toho, kdo využil poruchy motoru, aby si odskočil na stranu.

45.

Odjíždějící autobus v pohledu ze silnice.

Náhle do obrazu vstoupí udýchaná žena. Zastaví se. Ruka s nožem se unaveně opře o bok.

Žena dlouho hledí za mizejícím autobusem.

[Vratislav Effenberger: *Nikde nikdo*]

TEXT 4

Motovidla

54.

Obraz zkázy v ulicích města.

Ulice jsou už dávno zablokovány nakupenými a opuštěnými automobily. Na všem leží tlusté vrstvy prachu. Ruiny činžáků.

Všude pusto a prázdno.

U vchodu do jednoho obchodu se spuštěnou roletou stojí nehybně dlouhá fronta lidí, na nichž jsou rovněž usazeny tlusté vrstvy prachu. Občas, když se některá postava pohne, spadne s ní blok prachu. Postava však stojí dál.

Mezi stojícími v dlouhé frontě lze rozpoznat pod vrstvou prachu i Mlezivu, Zamastila, Hybšmana, Konůpka, Mazanou, Mrkvičku, Mráčkovou, Melicharovou aj.

Po bývalé ulici se vrstvami prachu jako sněhem brodí Helmut a Wiki, oděni do hyperpraktických dresů, doprovázeni Heřmankou a oběma nurky.

Helmut a Wiki se často zastavují a svými hypermoderními aparáty fotografují znehybnělou lidskou frontu, připomínající někdejší letenské sousoší.

Helmut, uchvácen: *Fantastisch!*

Wiki: *Das ist doch eine Kafkastadt!!*

Heřmanka upozorňuje: *Vono se to prej nesmí fotografovat.*

Helmut: *Was sagst du? – Co to šikala?*

První nurek: *Že se to prej nesmí fotografovat.*

Helmut mávne rukou: *Oh, Quatsch!*

Skupina přelézá zaprášené skupiny automobilů nakupených na ulici; všichni se zabořují hluboko do prachu.

Druhý nurek z neopatrnosti uklouzne a padne na zadek. Vstane a tře si pohmožděné hýždě.

Běduje dámským hlasem: *Ou, ou, oh . . . já si natlouk sedínku!*

Wiki během svého horolezeckého výkonu si nevšiml nurkova pádu, vidí jen jeho gestikulaci, které nesprávně porozumí a volá na něho s úsměvem: *Brauchst du ficken?*

Druhý nurek žalostivě k Heřmance: *Co říká?*

Heřmanka: *Ptá se, jestli prej potřebuješ – – pomilovat.*

Druhý nurek vytáhne ze záhradní růži, s přehnaně milostným výrazem k ní přičichne a s teatrálním gestem Carmen ji hodí Wikimu, který ji v letu zachytí: *Danke schön!*

V dálce stojí na refýži jiná skupina lidských soch.

Helmut je spatří a ptá se Heřmanky: *Na co ceka – ty leute?*

Heřmanka pohlédne na skupinu: *Asi na tramvaj.*

Helmut, s úsměvem: *Ta tramvaj nevypada – še jede . . .*

Heřmanka: *Jim stačí čekat.*

Text 5

Milostné pohromy

20.

Sylva sedí s oběma mladíky v hledišti kina. Příšeří. Na plátně je promítán film, který nevidíme, protože se díváme z boku.

Sylva, sedící mezi mladíky, k 2. mladíkovi: *Je to zbytečně dlouhé!*

2. mladík: *To se nedá nic dělat. To se musí hrát až do konce, ale jestli se ti už do toho nechce, tak to vrať.*

1. mladík: *Byla bys ale sama proti sobě. Teď totiž to teprve začne. On totiž teprve teď na něj vytáhne ty nejtěžší kalibry.*

Sylva: *Já vím. To je taky jeden z důvodů, proč to ještě hraju dál. Nechals mu tam ty klíče?*

1. mladík: *Já jsem si je pak nebral. Musely tam zůstat.*

2. mladík: *Uvidíš, že tam ten vůl vleze jako beran.*

Dr. Děvkař, vysoký plešatý intelektuál kolem padesátky, se nakloní ze zadní řady mezi ně: *Prosím vás, buďte zticha, tady není rozumět.*

Sylva, aniž by si ho všimla, u úsměvem k 2. mladíkovi, stejně hlasitě jako prve: *Má zaplaceno, no ne? – Tak proč by tam nevlez.*

Výbuch smíchu v hledišti.

1. mladík: *Poslechni, teď mě napadlo, že bysme mu zase měli říkat Hovnodrátek, jako kdysi. – Směje se.*

Sylva se také směje: *To už je starý. Měli bysme mu říkat nějak jinak.*

2. mladík: *Třeba Hovínek – od slova hověti si! – Smích.*

1. mladík: *Nebo: Trnož. – Smích.*

Sylva: *Trnož ne, trnož je symbol. Ono vůbec je těžký vymyslet něco, co by neznamenal taky ještě něco jiného.*

Nový výbuch smíchu v hledišti.

1. mladík: *Snad jenom veliký slova jako třeba strach, nebo tak něco. Ale tak se mu přece nedá říkat.*

Dr. Děvkař, znovu: *Poslechněte, jděte se bavit někam jinam. To je drzost takhle tady rvát při představení!*

Nový výbuch smíchu doznívá při jeho slovech.

[Vratislav Effenberger: *Milostné pohromy* (20. obraz)]

Text 6

15. obraz:

Vousy Mohamedovy

([...]) V té chvíli se jeviště otáčí o 180 stupňů. Kulisy jsou rozestavěny tak, že jimi stále vidíme na jeviště, jenže nyní jsme v zákulisí.

Rub kulis, podpěry, závěsy.

U jedné kulisy stojí opřena ANEŽKA. Dívá se na scénu.

Na scéně.)

JAN HUS (hřímá): **Je to ona pravda, které jsi nás učil?! To vše máme tobě uvěřiti?! – Tak že jsi nás učil?!**

MOHAMED (Vyleze na druhé straně zpod svých vousů. Vzepne se, ukáže prstem na JANA HUSA a hřímá něco, čemu dobře nerozumíme.)

(V zákulisí.)

AGATHON (přichází opilý do zákulisí, škytá a klopýtá; míří k ANEŽCE): **Ha-ló! Ha-ló!!** (ANEŽKA se prudce otočí a prstem u úst upozorňuje AGATHONA, aby mluvil tišeji; ten poněkud ztlumí hlas, ale přece ještě dost huláká): **Ne-neviděla js-jste Le-le-le-leop-p-pol-d-d-a...?**

ANEŽKA: Proboha! Bud'te přece potichu!

AGATHON: Já-já js-js-jsem m-m-m-ysle-l-l-l... (Zakopne o kbelík s vodou a upadne přes něj. Voda se rozleje směrem ke scéně.)

ANEŽKA: Hergot, dřepni si tady, ty vožralo! To víš! Leopold bude teď, akorát teď, mít pro tebe čas! (vezme hadr a suší jeden pramen MOHAMEDOVÝCH vousů; po chvíli smířlivě): **Leopold se připravuje v šatně. Za chvíli má výstup.**

AGATHON: Hele, a co kdyby... (škytne a porazí jednu dekoraci, která se zřítí do jeviště) **...dyby Polda moh třeba...**

(Do zákulisí se vřítí JAN HUS.

ANEŽKA ustrašeně odvádí AGATHONA.)

JAN HUS: Máš pokutu, ty svině! V tomhle bordelu nejde hrát. Až se to doví starej, tak poletíš! (Chvatně se upravuje a řítí se zpátky na scénu.)

HLAS JANA HUSA (na scéně): **Ne, nikoliv, veliký otče, modlitebna je zcela prázdná...**

(MOHAMED odpovídá a jeho hlas se ztrácí.

Do zákulisí se znovu vpotácel AGATHON, který se asi vytrhl ANEŽCE. Sráží se s OTROKY, kteří právě odnášejí ze scény JANA BOSCO.

Objevuje se LEOPOLD a spěchá na scénu.)